

Освітнянський пошук Славутчини

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»
СЛАВУТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

УРОКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТІ

Славута, 2024

Уроки національної гідності

У науково-методичному журналі «Освітянський пошук Славутчини» зібрані статті, автори яких діляться своїм педагогічним досвідом та ідеями щодо організації різноманітних заходів у навчальних закладах для формування патріотичних почуттів та національної свідомості учнів. Розроблені заходи включають різні методи та підходи до вивчення історії, культури та традицій України, спрямовані на збагачення знань та виховання поваги до власної національної спадщини. Це видання буде корисним для вчителів, батьків та всіх, хто цікавиться реалізацією уроків національної гідності та патріотичного виховання в закладах освіти.

Редакційна колегія:

Поліщук А.С., директор комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників»

Перуцька Ж.І., консультант Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників»

Степанюк А.В., консультант Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників»

Матеріали, розміщені в збірнику, подано зі збереженням стилістичної редакції авторських текстів. Відповідальність за зміст, автентичність цитувань і правильність посилань несуть автори.

Славута, КУ «ЦПРПП», 2024р.

ЗМІСТ

Зміст.....	4
ПЕРУЦЬКА Жанна. Вступ.....	5
ОСТАПЧУК Міра	
Патріотизм плакається в родині.....	6-7
ОСТАПЧУК Міра	
Волонтерський менеджмент в закладі дошкільної освіти.....	8-9
ПГОЛЬ Вікторія	
Я виховую маленьких українців.....	9-11
МОТЕНКО Ірина	
Формування патріотичних почуттів та національної свідомості засобами музейної педагогіки.....	12
БРОДЮК Людмила	
Реалізація концепції національно-патріотичного виховання на засадах козацької педагогіки.....	13-15
РИБАЧОК Людмила	
Як козаки скарб шукали (Сценарій посвяти в козачата).....	16-19
БОЧКАЙ Люмила	
Козацькі розваги (Сценарій заходу).....	20-22
ПАШИНСЬКА Наталія	
Ігри патріотів (спортивне свято для дітей старшого дошкільного віку).....	23-25
ГУЦАЛЮК Тетяна	
Національно-патріотичне виховання на уроках читання як важлива складова освітнього процесу в початкових класах нуш	26-28
НОСКО Вікторія	
Війна очима дітей	29-30
СМОЛІЙ Інна	
Національно - патріотичне виховання молодших школярів у сучасних умовах.....	31-34
ЦИКАЛЮК Оксана	
Робота з дітьми початкових класів під час воєнного стану.....	34-35
МАРТИНЮК Ганна	
Ціннісне ставлення молодших школярів: національно-патріотичний аспект. Проект «народу вірнії сини».....	36-37
ПАНАСЮК Юлія	
Виховання національно – патріотичних почуттів через художнє слово.....	38-41

Державним стандартом дошкільної освіти є Базовий компонент дошкільної освіти, який реалізується програмами та навчально-методичним забезпеченням, що затверджуються Міністерством освіти і науки України. Його мета – забезпечення життєвої компетентності дитини, до змісту якої входить і поняття «бути громадянином своєї країни, патріотом свого народу». Змістом Базового компоненту визначено освітні лінії, що забезпечують засвоєння дитиною способів (механізмів) розвитку (саморозвитку), набуття знань, умінь і навичок. Заняття з народознавства сприяють вихованню у дітей духовності на національному ґрунті, доброзичливості, чесності, взаємоповаги, поваги до культур інших народів, ушанування їхніх традицій, оберегів.

Національно-патріотичне виховання в закладі дошкільної освіти важливе для формування у дітей почуття любові та поваги до своєї країни, її історії, культури та традицій. Реалізація даної мети може відбуватись через:

- ознайомлення з державними символами, такими як прапор, герб, гімн, їх значенням
- відзначення важливих дат для країни, таких як День Незалежності, День Конституції, День українського козацтва, День захисників і захисниць України, тощо. Це можуть бути конкурси, виставки або концерти, на яких

діти зможуть проявити свою творчість та відчуття патріотизму

- вивчення історії та української культури через розповіді дітям цікавих історій про великих героїв, відомі події та традиції своєї країни, через казки, які передають цінності, патріотизм та гордість за свою країну, народні ігри, мультфільми та різноманітні творчі завдання (малювання, виготовлення прапорів, виготовлення аплікацій або колажів, які символізують різні аспекти культури та історії їхньої країни)
- організацію екскурсій до музеїв, пам'ятників або історичних місць, де діти зможуть побачити артефакти, пов'язані з історією своєї країни
- творчі проекти сприятимуть залученню дітей до створення колажів, малюнків, ляльок або виготовлення національних символів
- проведення громадських заходів, підтримка місцевих благодійних ініціатив або збір коштів на благодійні цілі, щоб навчити дітей важливості співпраці та допомоги спільноті.
- співпрацю з батьками. Спільні виховні заходи, виставки, свята або конкурси допоможуть зробити виховання більш ефективним та системним.

Важливо пам'ятати, що національно-патріотичне виховання повинно бути проведене в ігровій та доступній формі, щоб діти з задоволенням долучалися до заходів та засвоювали нові знання.

Жанна ПЕРУЦЬКА,
консультант КУ «ЦПРПП»

Міра ОСТАПЧУК,

директор закладу дошкільної освіти №6
«Золота рибка» Славутської міської ради

ПАТРІОТИЗМ ПЛЕКАЄТЬСЯ В РОДИНІ

У статті представлена співпраця закладу дошкільної освіти та батьків щодо національно-патріотичного виховання дітей. Подано шляхи досягнення якісного рівня патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

Ключові слова: Батьківщина, рідний край, родинна, патріотизм, український народ.

Мабуть, нікого не потрібно переконувати в тому, що найгрунтовніша робота в ЗДО зійде нанівець, якщо патріотичні почуття не виховувати в родині, бо усім відомо, що патріотизм зароджується у стінах рідного дому, під звуки маминої колискової, у відчутті татових сильних рук, що підкидають тебе високо в небо...

Тож цілком зрозуміло, що і починати формувати основи патріотичного виховання треба вже у дошкільному віці у родині.

У контексті національно – патріотичного виховання дітей завдання закладу дошкільної освіти – це налагодження тісного контакту з родинними вихованцями і активне

залучення їх до участі в освітньому процесі.

Насамперед нам слід переконати батьків у першорядності й первинності виховного впливу сім'ї на формування національного світогляду та патріотичних почуттів у дітей, а також необхідно забезпечити батьків необхідними психолого – педагогічними і загальними знаннями.

З цією метою організовуємо батьківські збори:

- Національно – патріотичне виховання у сучасному ЗДО
- Виховання громадянина – патріота: сучасний український вплив
- Ми українці – велика родина

- Патріотичне виховання у дитячому садку і вдома
- Громадянин виховується з дитинства
- Патріотизм плекається в родині

Проводимо майстер – класи «Виготовлення сувенірів для бійців ЗСУ», «Виготовлення ляльки – мотанки», народного танцю та гри на музичних інструментах, вебсемінар «Сучасний погляд на патріотичне виховання»; засідання клубу для батьків. Важливо націлити батьків на те, щоб вони залучали своїх дітей до приготування святкових обрядових страв, ознайомлювали малят з деякими особливостями кухні, національними традиціями гостинності. Наприклад: випікання пасок, «жайворонків», фарбування яєць...

Значну увагу приділяємо оформленню батьківських куточків (надання інформації батькам). Поповнюємо інформаційні стенди для батьків «Солов'їна наша мова», «Обереги України», «Україно мила, крає мій чудовий», «Що в твоєму імені, Славуто...», «Ти світ у Славуті побачив».

Чудова форма роботи з батьківською громадськістю - акція «Подаруй малюку вишиванку» та усний журнал «Твоє мистецтво, Україно»!

Важливою традицією є щорічне проведення родинних свят:

«Щедрий вечір, добрий вечір», «На щедрівку до бабусі», «Родинна коляда», «Дух щедрого Різдва».

На День вишиванки чудовою нагодою стало проведення дефіле «Родинна вишиванка» та творчої майстерні «Моя вишиванка – душа України, моя вишивка – святий оберіг».

З власного досвіду зазначено: проведена робота мала хороші результати.

Поступово зуміли перетворити батьків та членів родин вихованців на активних учасників освітнього процесу, однодумців і партнерів.

Жодного тематичного свята чи розваги, театру, цільової прогулянки, екскурсії і туристичного походу, тематичних виставок малюнків, поробок, благодійних ярмарків не відбувається без участі батьків.

Отже, власним прикладом і залученням дітей до активної соціально-значущої діяльності батьки сприяють вихованню патріотично налаштованих і національно-свідомих громадян України.

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Національно – патріотичне виховання дітей набуло сьогодні небувалої ваги, однак навіть найґрунтовніше робота з дітьми не дасть вагомого результату, якщо не впливати на почуття та емоції малюків, демонструвати їм конкретні приклади героїзму, залучати вихованців до участі у важливих справах.

Варто добре розуміти, що виховання дітей не можна звести лише до настанов: «Це – добре, а це погано», «Роби так, а так не роби», «Люби це, а цього не люби».

Тому в закладі дошкільної освіти №6 «Золота рибка» вже стало доброю традицією проведення волонтерських акцій на підтримку героїчних воїнів – захисників.

Щорічно, в день Героїв Небесної Сотні та в день Захисників України, наші маленькі вихованці зустрічаються зі своїми добрими друзями, працівниками об'єднаного територіального центру соціального обслуговування, готують їм вірші, таночки, літературні композиції, адресують слова вдячності.

Під час зустрічей з героями – захисниками діти починають розуміти, що таке героїзм та патріотизм.

Організовуємо також зустрічі з бійцями і в закладі, для того щоб відзначити разом важливі державні свята.

У закладі, у старшій групі №5 працює гурток «Умілі ручки дітей – воїнам ЗСУ», де діти виготовляють журавлики миру, ляльки – мотанки, малюнки – обереги, дерево побажань, різноманітні сувеніри, розмалювали український прапор, який відправили на фронт воїнам.

Учасники освітнього процесу закладу зустрічались з дітьми з тимчасово окупованих територій, даруючи їм чудові ідеї, доброту сердець, турботу, разом грали в ігри та займалися художньою працею.

Залучали дітей старших дошкільних груп і до плетіння маскувальних сіток, пошиття подушечок до рюкзаків. Вихованці збирали липовий цвіт, сушили його та відправляли нашим захисникам.

Не можна не розповісти про ту роботу, яку виконують працівники закладу як педагогічний, так і технічний персонал: це плетіння маскувальних сіток, виготовлення окопних свічок для

для потреб ЗСУ, домашні смачні, м'ясні та солодкі випічки, в'язання шкарпеток, домашня консервація, ліки, одноразові душі...

Однією з чудових форм волонтерського менеджменту є і проведення благодійних акцій-ярмарок на підтримку захисників України.

У рамках даних заходів були представлені кулінарні смаколики, а зібрані кошти спрямовувалися на

на потреби ЗСУ.

Бачимо по реакції і поведінці дітей, що наше прагнення виховувати патріотизм у дії – спрацьовує.

Отож, бути волонтером – це не просто, але найкраще те, що через усю пророблену роботу бачиш посмішку на обличчях людей та чуєш подяку. Це доводить те, що ти не марнуєш час, а своїми зусиллями намагаєшся зробити все можливе для своєї Батьківщини.

Вікторія ПІГОЛЬ, вихователь закладу дошкільної освіти №7 «Дюймовочка» Славутської міської ради

Я ВИХОВУЮ МАЛЕНЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Анотація: У статті розглядається питання значущості національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку. Також наведені форми роботи, за допомогою яких може бути досягнута мета національно-патріотичного виховання дошкільнят.

Ключові слова: патріот, соціально-громадянська компетентність,

дошкільники, національна свідомість.

Патріот - це людина, яка любить свою Батьківщину, прагне бути відданою її народу, готова відстоювати чесноти, характерні українській ментальності: товариськість, повагу до традицій тощо.

Національно-патріотичне виховання дошкільників — це невід'ємна складова усього навчально-виховного процесу в системі дошкільної освіти України. Адже формування патріотизму, національної свідомості, громадянської

відповідальності починається з раннього віку, у період активного розвитку дитини і триває протягом усього життя. Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» одним із основних завдань дошкільної освіти є виховання в дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу.

Також у новій редакції Державного стандарту дошкільної освіти зазначено, що в дітей старшого дошкільного віку має бути сформована соціально-громадянська компетентність. Зміст цієї компетентності передбачає, що дитина володіє елементарними знаннями про рідну країну, її символіку, традиції та звичаї. Зокрема, старший дошкільник має знати, що рідна країна має свою територію, на якій проживають українці і що вони мають свою культуру, звичаї, мову.

Ми живемо у час, коли, як ніколи гостро, набуло актуальності формування у дітей дошкільного віку високих етичних і морально-психологічних якостей, серед яких важливе місце посідають патріотизм, відповідальність, відданість... І у зв'язку з цим значно зросла роль у підвищенні статусу національно-патріотичного виховання в дошкільній освіті. А виховання здорової національної свідомості в дітей від народження є однією з ключових складових їхнього становлення як особистостей. Національно-патріотичне виховання має за мету збуджувати у

малюків почуття любові до рідного краю, поваги до історії та культури свого народу та формувати в них готовність служити своїй країні.

У ранньому віці дитина має активно розвиватися, вона вбирає з оточуючого світу багато нового та формує свої цінності. Тому необхідно в цей період налагодити процес виховання, спрямований на підвищення патріотизму.

Не менш важливою є і роль сім'ї у процесі національного патріотичного виховання. Ще з раннього дитинства починається шлях знайомства дитини з національно-патріотичним вихованням, а саме: з маминої колискової, з казочки, з потішок та забавлянок. Батьки відіграють ключову роль у передачі цінностей, у тому числі патріотичних, своїм дітям. У спільних подорожах, святкуваннях національних свят або просто у розмовах за обіднім столом сім'я може обговорювати важливі події, які відбуваються в країні, та розповідати про традиції.

І коли дитина приходить у дитячий садок, я, орієнтуючись на програму, залучаю їх до споконвічних національних цінностей та у процесі ознайомлюю з малими формами українського народного фольклору (потішками, забавлянками, лічилками, колисковими). Ось так у моїй роботі відбувається знайомство дитини з духовною спадщиною, культурою українського народу.

На заняттях і в повсякденному житті використовую пальчиковий театр, в якому з дітками розігруємо потішки,

забавлянки, казочки, а також коротенькі діїства. Також під час прогулянок з дошкільнятами промовляємо різноманітні заклички, які стосуються різних явищ природи – сонця, вітру, дощу. Малюки досить часто сперечаються між собою і, щоб їх помирити, промовляємо – народні мирилки, з'єднавши в замок мізинчики.

Широко застосовую у роботі з дітьми дидактичні ігри та вправи типу: «Відгадай казку за словами», «Улюблені казки», «Казковий калейдоскоп», «Добери картинку до казки», «Дорогами казок». Залучаю дітей до української національної обрядовості, підготовки та відзначення народних свят (Святого Миколая, Різдва, Великдень, Стрітення). Так формую інтерес і повагу до українських звичаїв та традицій. А вивчивши їх, дитина зможе ідентифікувати себе за національною приналежністю, відчувати українцем. Ознайомлюю дітей з рослинами - оберегами (калина – символ вірності; верба – рідної домівки; чорнобривці, мальва, рута – символ материнства, любові).

Впроваджую в своїй роботі ознайомлення з українським одягом (вишита сорочка, спідничка, стрічки, намисто, віночок, штани-шаровари...), предметами побуту (піч, мисник з посудом, меблі) та традиціями національної кухні за допомогою

дидактичних ігор, таких як: «Склади віночок», «Знайди таку ж вишиванку».

Приділяю увагу у роботі з дітьми державним символам України: прапор, герб, гімн. Формую уявлення про рідну вулицю, про назву свого міста, про столицю і загальне уявлення про Україну. Проводжу заняття на теми: «Подорож рідним містом», «Мій рідний дім», «Моя Україна». Поглиблюю знання дошкільнят про українських поетів та письменників Тараса Шевченка, Лесю Українку, Івана Франка, які зробили неоціненний внесок у скарбницю національної культури. Вчимо їхні вірші, читаємо твори, знайомимось з їх портретами.

Важко переоцінити ту величезну роль, яку відіграють народні ігри у фізичному та моральному вихованні дітей. Більшість українських ігор супроводжуються піснями, бо всім відомо, що українці з давніх-давен люблять співати. Мої вихованці також полюбують гратися у народні ігри, такі як-от: «Квочка», «Подоряночка», «Мак», «Горішок», «Дід Панас», «У сірого вовка», «Про Катрусю і цапка» та багато інших... Отже, національно-патріотичне виховання – це багатогранний і різноплановий процес. І щоб реалізувати його, існує дуже багато цікавих, ефективних форм роботи, а дошкільнята завжди полюбують щось незвідане та нове. Цей процес потребує комплексного підходу, включаючи роботу як у сім'ї, так і у закладах освіти, з метою формування в дітей глибокого почуття приналежності до своєї країни та поваги до її історії та культури.

Ірина МОТЕНКО, вихователь
закладу дошкільної освіти

ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Музейна педагогіка – галузь діяльності, що забезпечує передавання культурного досвіду нашого народу через педагогічний процес в умовах музейного середовища. Музейна педагогіка розглядає музей, як місце, де виховуються патріотичні почуття, відчуття приналежності до свого українського народу.

На жаль, дошкільники (особливо молодшого віку) не є категорією постійних відвідувачів музеїв через важкість сприйняття та перенесення переїзду. Єдиним виходом вбачається створення музейного середовища у самому дошкільному закладі.

Міні-музеї – це осередки, що оформлені відповідно до певної теми. У нас це – етнографічний український куточок, в якому розмішені національні символи, народний одяг, речі побуту. Хочеться розмістити, окрім „музейних експонатів”, дитячі роботи, створені малюками на основі сприйняття даної експозиції. Наприклад, думаю включити до нашого етнографічного куточка й доробки своїх вихованців за темами «мамина хустка», «розпис тарілі» та аплікація глечика з елементами українських орнаментів. Важлива особливість міні-музеїв, як елементів розвивального середовища - участь у їх створенні дітей і батьків. Дошкільнята відчують свою причетність до міні-музею:

вони беруть участь в обговоренні його тематики, приносять з дому експонати. Досвід показує, що найбільш вдалим і цікавим для дітей є інтегровані заняття в міні-музеї, які включають у себе і розповідь педагога, і демонстрацію музейного предмета (або слайдів, репродукцій, фотографій), і використання музичного супроводу, і елементи драматизації та ігри, і продуктивні види діяльності (малювання, ліплення, аплікація), і мовленнєву творчість, і дослідницьку діяльність. Наприклад, дидактична гра «Юний археолог». Дітям було запропоновано ємність з ґрунтом, під яким було заховано «знахідку»-український орнаментований глечик. Треба було: по-перше, провести розкопки, по-друге, встановити, що за предмет, по-третє, віднайти подібні предмети в міні-музеї нашого садочка. та описати цей експонат. Отже, пізнання відбувається шляхом нагромадження чуттєвих вражень від речей, котрі оточують дитину. Це розвиває світогляд та уявлення про навколишній світ, приналежність до української культурної спадщини. Таким чином, використання музейної педагогіки сприяє формуванню патріотичних почуттів та національної свідомості дошкільників.

Людмила БРОДЮК,
вихователь-методист,
закладу дошкільної освіти №2 «Подoliaночка»
Славутської міської ради

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАСАДАХ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

Серед проблем сьогодення, від розв'язання яких залежить відродження нашої країни, важливе місце відводиться вихованню у дитини національної свідомості, патріотичних почуттів, любові до Батьківщини. Саме ці риси сучасного маленького українця повинні будуватися з урахуванням багатовікової історії нашого українського народу. Козацькі традиції та звичаї є порятунком для сучасних дошкільників, а козацький дух не дасть втратити силу, енергію, цілеспрямованість та додасть впевненості нам усім у завтрашньому дні.

Упродовж багатьох років однією творчою командою «ПЕДАГОГИ + БАТЬКИ + ДІТИ» заклад дошкільної освіти №2 «Подoliaночка» м. Славути працює над реалізацією Концепції національно-патріотичного виховання дошкільнят на засадах козацької педагогіки. Ми ставимо перед собою конкретні реальні завдання та хочемо, щоб наші діти росли здоровими та не байдужими до рідної землі, щоб уміли берегти найкращі традиції минулого, розмовляли рідною мовою, мали повагу до старшого покоління... Адже

Україна - це козацька держава, яка з давніх – давен славиться розмаїттям українських свят, звичаїв, традицій, обрядів.

Наша дружна югорта поглиблено вивчає дану тему, ми багато читаємо, працюємо в бібліотеках, архівах, з Інтернет -ресурсами, знайомимося із досвідом роботи інших закладів області, України. Нам цікаво в живу спілкуватися з козацтвом Хмельниччини та самим отаманом Віктором Євгеновичем Берекою, Юрієм Леонідовичем Мельничуком (керівником науково-освітнього центру патріотичного виховання молоді Відкритого міжнародного університету розвитку людина «Україна»), повчально читати статті з досвіду сусідів, що друкувалися в періодичних виданнях. Вивчаючи глибше важливу для сьогодення тему, ми зробили висновок, що реформування дошкільної освіти сьогодні викликає козацьку педагогіку до новонародження, до нового життя. Це важливий чинник пізнавального, фізичного, мовленнєвого, художньо-естетичного, соціально-морального, креативного розвитку українських дітей. Щоб краще вивчити цю проблему ми провели ряд

консультацій, семінарів з педагогами, залучили батьків до тісної співпраці.

Навчаючи педагогів, ми використовуємо різноманітні форми, методи, підходи, засоби, технології:

- консультавання (індивідуальне і групове);
- проективне або програмне навчання;
- проблемно-ситуативне навчання;
- активно-ігрові методи;
- комплексно-рефлексивне навчання;
- навчання у формі практикуму;
- навчання у формі пошуково-дослідницької роботи;
- науково-практичні прес-конференції різних рівнів;
- проблемні семінари;
- самоосвіта педагогів ЗДО.

Чільне місце у підвищенні фахового рівня майстерності педагогів закладу на сьогодні є індивідуальна робота педагога над нашою науково-методичною проблемою «Реалізація Концепції патріотичного виховання через музейну педагогіку». Це найбільш ефективний шлях включення педагогів у активну, самостійну творчу пізнавальну діяльність.

У закладі активно працює методичне формування. Організовуємо та проводимо:

- професійні семінари-тренінги або їх елементи
- обговорення педагогічних ситуацій
- брейстормінги (мозкові штурми)
- різноманітні рольові та імітаційні ігри
- творчі звіти
- майстер-класи

-конференції з обміну досвідом,

-групові форми роботи вчителів та вихователів із розробки методичних проєктів тощо.

Слід звернути увагу, що у закладі активно використовуються майстер-класи як творчих вихователів, колег вчителів-початківців, так і батьків.

Проводимо нетрадиційні форми організації методичної роботи:

- методичний фестиваль
- методичний турнір
- творчий звіт

Обласна конкурс-виставка – форма роботи, основним призначенням якої є громадянський огляд та оцінка методичних здобутків. На сьогодні з даної теми ми маємо ряд друкованих посібників, які оцінено ХОППО, як призери.

Створення музею в ЗДО №2 «Подoliaночка» є результатом цілеспрямованої систематичної творчої пошуково – дослідницької, експозиційної роботи. Музей сертифікований, має уніфікований паспорт. У закладі потужно працює «Школа маленького екскурсовода». У кожній групі створено з допомогою батьківської громади міні-музеї «Від зернини до хлібини», «Лялечка», «Велика людина знає ціну маленької монети», «Забавлянки для малечі», «У світі казки», «Стежками рідного краю». Матеріали міні-музеїв є мобільними і практичними. Організовано роботу гуртків «Козачата», «Лелята» за авторськими програмами

На належному рівні налагоджена робота із здобувачами дошкільної освіти:

- проведення екскурсій по експозиціях, виставках, фондах;
- організація бесід відповідно запланованої тематики;
- тематичні заняття;
- виховні заходи;
- дослідницько-пошукова діяльність;
- години спілкування з козаками, знавцями козацької справи;
- театралізовані дійства.

На теренах Славути процвітає козацтво, його гілля проростає у всіх напрямках освітнього процесу. Найулюбленішим святом старших дошкільнят є «Посвята в козачата», яка традиційно відбувається на Покрову. Старійшини міської громадської організації «Козацтво

запорозьке» хлопцям присвоюють статус козачат.

А у подальшому житті вони стають активними учасниками міського свята «Козацькі джури», де демонструють козацьку військову витримку, завзято грають у козацькі ігри та забави, представляють традиції мам та бабусь.

Отже, посіяні зерна любові до батьківщини, українського народу, його звичаїв та традицій у серцях вихованців, дають гарні сходи у стінах шкіл, а у майбутньому і в особистому дорослому житті.

Переконані, що наша спільна щоденна клопітка праця, яка базується на любові до дитини, звичаях та традиціях, вихованні любові до Батьківщини та батьківщини, у подальшому житті виховає нове покоління, яке буде гідною елітою України.

Людмила РИБАЧОК,
керівник музичний
закладу дошкільної освіти №2
«Подoliaночка» Славутської міської ради

ЯК КОЗАКИ СКАРЬ ШУКАЛИ (Сценарій посвяти в козачата)

Звучить музика, до зали заходять ведучі.

Ведуча 1.

Стоять в багрянці й золоті діброви,
Калина демонструє пишну вроду.
От і прийшла Покровонька, Покрова-
Одне з найкращих свят мого народу.

Ведуча 2.

Давайте ми у днину цю чудову
Повернем погляд до глибин віків.
Бо ж недарма вважалася Покрова
Заступницею українських козаків.

Ведуча 1.

Не злато цінували, не червінець –
Свободу, вірність, перемоги смак!
Синонімом до слова «українець»

Було і залишається – «козак».

Ведуча 2. Добрий день, шановні
друзі! Наша зустріч присвячена
славетним сторінкам української
історії, козацькій родині, точніше,
нашій родині, бо всі ми – нащадки
козацької слави, козацьких традицій,
козацької мудрості.

Ведуча 1. Нехай уже давно минули
дні Запорозької Січі, але козацтво
існує, як живиться в кожній людині
прагнення до вільного та незалежного

життя. У наших жилах тече кров
сміливих, відважних, вільних козаків.

Ведуча 2. Тож запрошуємо до зали
майбутніх козачат, нашу надію та опору.

МАРШ – ПЕРЕШИКУВАННЯ

1дит. Є святкових днів багато,
Нам усіх і не згадать.

2дит. А між них і наше свято
Вшанування козачат.

3дит. Ми зростаєм на Вкраїні
Дужі та завзяті.

4дит. Тож сьогодні розпочнемо
Козацьке свято.

5дит. Ми діти українські
Хлопчики й дівчатка.

6дит. Хоч малі у нас ще руки,
Та душа завзята.

7дит. Бо козацького ми роду,
Славних предків діти.

8дит. І в садочку ми вчимося
Рідний край любити.

ГІМН УКРАЇНИ.

Ведуча 1 Не встигли загоїтись важкі
рани минулої війни, як на Сході України
прогриміли нові постріли і вибухи
гранат, де воюють найкращі

сини України.

Ведуча1

Іде війна своїм кривавим кроком,
Ординці нищать села і міста.
Та у боях запеклих і жорстоких
Народ на захист Батьківщини встав.
Вже чаша горя повниться по вінця,
Не можна, люди, звикнути до втрат:
Болить душа за кожного вкраїнця,
Та смерть дітей болючіша стократ.

Ведуча 2 Ніхто не забутий.

На полі ніхто не згорів:
Солдатські портрети
На вишитих крилах пливуть...
І доки є пам'ять в людей,
І живуть матері,
Допоки й сини, що спіткнулись об
кулі,
Живі!

Схилимо голови перед світлою
пам'яттю, вшануємо героїв, а також
всіх українців, які віддали своє життя
за самостійність і незалежність
України хвилиною мовчання.

ХВИЛИНА МОВЧАННЯ

Ведуча 1: Героїчний спротив України
перед російськими загарбниками
триває, але наш бойовий дух
залишається на висоті!

ТАНОК «Я НАМАЛЮЮ»
(Дівчатка з голубами)

9 дит. Сьогодні свято, конкурс нині,
І все козацтво тут як тут.

10 дит. У нашім залі радість нині,
Козацькі ігри всіх нас ждуть.

ВЕДУЧА 2. Зібралась тут малеча і
поважні люди, бо сьогодні будемо
посвячувати наших дошкільнят у
козачата.

Стук у двері. Заходять КОЗАКИ. У
руках велика карта, вони її
роздивляються і розмовляють між
собою, не звертаючи уваги на те, де
вони зараз знаходяться.

1 козак. Сюди. правильно.

2 козак. Та ні, ось дивись, потрібно
ліворуч.

1 козак А ось тут біля цього великого
будинку широка дорога, значить це
сюди.

2 козак. То ми правильно йдемо,
мабуть, вже скоро і знайдемо.

Ведуча. Зачекайте, ви хто такі? І чого
до нас завітали? Що ви тут шукаєте?

1козак. Я, козак МИКОЛА. Ми
шукаємо скриню із скарбом, велику.
Ви не бачили? По нашій карті вона
десь тут.

2козак. А я козак РОМАН, ми
прийшли здалеку, аж із Запорозької
Січі. А що у вас тут відбувається?

ВЕДУЧА. А ми зібрались, щоб
наших дітей прийняти в козачата.
Можливо, ви нам допоможете?

1 козак. Допоможемо, звичайно. От і
скарб разом із ними будемо шукати,
бо у нас тут багато завдань і допомога
нам потрібна.

2козак. Давайте гуртуватися, щоб
подолати перешкоди та знайти ключ
від скрині, де знаходиться скарб.

11 дит. Всі ми цінуєм братерство і
згоду. Всі ми є діти козацького роду.

12 дит. По правді і честі завжди жити
будем. І правил козацьких в житті не
забудем.

МИКОЛА. Щоб продовжити наші пошуки, потрібно відгадати загадку.

У долині під горою

Отаман підняв у гору,

Козаків своїх зібрав:

- Нумо, браття, хто зі мною?

- Славний батьку, ми з тобою!

Під твоєюбулавою

Що ж шукаємо булаву.

РОМАН. Отже, перше завдання.

У «басейні» потрібно наловити риби для юшки. У дві колонки шикуйсь.

(виловивши всю рибу на дні басейну, завдання)

Молодці, з першим завданням впорались. Подивіться, що це на дні басейну?. Тут загадка.

«Чайка», але це не птах,

Пливти по воді мастак....човен.

РОМАН. Давайте зазирнемо в карту, так тут теж є позначка «човен», шукаємо його в залі.

Наступне завдання на уважність. «Кмітливий козак»

Треба пройти відстань по геометричних фігурах, розташованих на килимку, лише по тим, які тримають у руці (дітям дають геометричні фігури: трикутник, квадрат, коло, прямокутник...).

Ведуча.

Подивіться, що приховує трикутник?

МИКОЛА: Так, так, тут завдання Наступна підказка на карті (розгортають). Про них козаки говорять: «Широкі, як Чорне море?» шаровари

- І Завдання: «З'єднай ланцюг» (діти сідають у коло і нанизують

на мотузку тубуси) Молодці, але наші хлопці трохи втомилися, сідайте, відпочиньте, а я вам розкажу казку

КАЗКА ПРО ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ

МИКОЛА: Що ж продовжимо наші пошуки. Продовжте приказку: Береженого Бог береже, а козака — шабля.

ТАНЕЦЬ ІЗ ШАБЛЯМИ

РОМАН: Які браві у нас козачата, але до скарбу в нас залишився один крок, одне завдання. Слухайте загадку:

Сиджу верхи, не знаю — на кому, знайомого зустріну — зіскочу, привітаю....(шапка) Вірно.

МИКОЛА: Козаки всі спритні, здібні.

Чи є ще до них подібні? Потомились?

Справа в тому, що всім потрібно зняти втому.

ПІСНЯ «МИ НАЩАДКИ КОЗАКІВ».

Давайте зазирнемо до нашої карти.

Написано: Стовбур рівний, як колона,

А листочки, як корона. ...Щось я не розумію, що це(Клен)

Так ось де наш клад козацький знаходиться, ключ на дереві, а скарб під ним (бере скриню). Дякуємо, діти, вам за допомогу.

Зазирнемо?

(Дістають посвідчення та монети-конфети.)

ВЕДУЧА1.

Ой, по нашій Україні,

То не води грають сині.

То козацтво йде завзяте,

Боронити Батьківщину.

ЗВУЧИТЬ МАРШ

Козак РОМАН. Молодці, хлоп'ята, виконали всі завдання. Час вас вже в козачата приймати та посвідчення вручати.

У шеренгу шикуйсь, струнко!
Присягаємося своєю честю, що робитимемо все, що в наших силах, щоб бути вірними Богові й Україні.

-Клянемося!

Виховувати себе шляхетними, мужніми, готовими до будь-яких випробувань.

-Клянемося!

Бути сміливими, сумлінними, доброзичливими, порядними!

-Клянемося!

Ввічливо, з повагою ставитися до своїх вчителів!

-Клянемося!

Бути вірними нащадками своїх предків!

-Клянемося!

Ведуча2: Отамане-батьку, глядіть нам порядку.

Час-пора свято кінчати,
Козацький ряд поповняти.

Діти: Ура! Ура! Ура!

Слово для Привітання надається отаману Хмельницького округу МГО «Козацтво Запорозьке» Василю СИДОРУ

Ведуча 1: Нам не треба війни, не треба
Ми за спокій і мир на Землі,
Щоб не коршаки в чистому небі,
А космічні пливли кораблі,
Щоб щасливо зростали діти
І не бачили жаху війни,
Щоб зловісний воєнний вітер
Був розвіяний вітром весни.

ПІСНЯ – ТАНЕЦЬ

«МАЛЕНЬКИМИ ДОЛОНЬКАМИ»

Ведуча: Ось скінчилась наша гра,
Ми старались не дарма
Скарби козацькі віднайшли
Козаками стали ви.

Людмила БОЧКАЙ,
керівник музичний, закладу дошкільної
освіти №1 «Пізнайко» Славутської
міської ради

КОЗАЦЬКІ РОЗВАГИ

(Під пісню «Ми діти козацького роду» діти в українських костюмах, співаючи голосно пісню, заходять, крокуючи до зали, попереду у ведучого в руках український прапорець).

(По одну сторону сідають на стільці хлопчики, по другу – дівчатка).

Ведуча

Сьогодні у залі - до вашої уваги
Ми проведемо козацькі розваги,
Щоб показати, які діти сильні
Зростають у рідній своїй Україні.
Вони нам розкажуть, чому їх навчають,
Як Україну вони величають,
Як гарно танцюють, як добре співають,
Всі патріотами радо зростають.

1.Хлопчик

Ми козаки українські, ми справжні
Нас всьому навчали, ми дуже уважні
Нас вчать, як країну свою захищати
Любити народ свій, оберігати.

2.Хлопчик

Нас змалечку вчать, як нам сильними
бути,
Нам ігри цікаві такі не забути.
Нас ігри навчають долати перешкоди,
І нас не лякають ніякі невзгоди.

3.Хлопчик

Ми сильні, міцні, ми дружні, єдині.
Такі лиш зростають у нас в Україні.
Ми мужні зростаємо, і ми все зможемо,
Лютого ворога ми переможемо.

1.Дівчинка

Ми теж, Україночки, вірні і мужні,
В садочку зростаємо радісні й дружні.
У нас, всю любов у садочку вкладають
Тож, добрі й хороші в нас діти
зростають.

2.Дівчинка

Навчають нас пісні веселі співати,
Цікаві таночки завжди танцювати.
У іграх нас спритними дружно
навчають,
Хорообрість й сміливість у нас
розвивають.

3.Дівчинка

Тож, зараз покажемо всім нашу силу,
Яких українців країна зростила.
Ану ж, козаки, позмагаймося трішки,
Зрівняємо силу не для потішки!

Ведуча Ну, що ж, козаки, по одну
сторону ставайте

І з дівчатами силу виміряйте!

Гра «Перетягни канат»

Трек 2.

(Опис гри: По обидва кінці канату, дівчата з однієї сторони, а хлопчики з іншої, тягнуть у свій бік канат).

(Хто перетягне канат у свою сторону, того ведуча схвалює).

Ведуча

Ну, що ж, хвалилися дівчата,
Що вміють гарно танцювати,
Тож, вас запросить козачок
На український гопачок.

Танець «Гопак». Трек 3.

Ведуча

Україночки завзяті
Вміють гарно ще й співати
Просимо, дівчатка милі.
Заспівать про Україну.

Пісня «Наша Україна». Трек 4.

Ведуча

А наші хлопці-козаки
В майбутньому – вояки.
В спритності їх не здолати,
На конях швидко вміють мчати.

Рухлива гра «Перебіги на конях».

Трек 5.

(Опис гри: В естафетному порядку хлопчики, один за одним пробігають на конячках).

Ведуча

Люблять діти наші Україну,
Щиро всі ми маємо надію,
Що, нарешті, будем в мирі жити
І ніколи більше не тужити.
Діти мріють жити у країні,

Де усі щасливі і єдині,
Де, світанок радісно стрічають
І ніщо їх більше не лякає.

Тож, сьогодні, створимо картину,
Де усі під сонечком щасливі,
Де, пташки під хмарками літають,
Солов'ї пісні дзвінкі співають.

(Ведуча запрошує дітей викласти на підлозі намальовані предмети на бумазі - сонечко, хмарки, травичку, квіти, пташки, крапельки дощику під хмаринкою, щоб утворилася картина, попередньо можна до цієї гри підготуватися заздалегідь).

Творча гра «Склади картину миру»

Трек 6.

Ведуча

Наші діти дружні і єдині
Проживають в вільній Україні.
Добре жити лиш тоді на світі,
Коли поруч є - щасливі діти.

Танок «Щасливі діти». Трек 7.

Ведуча

В Україні ми щороку відмічаємо День Козацтва. В цей день Україна вшановує та величає усіх козаків, припадає це свято на день Покрови Пресвятої Богородиці, яка захищає своїм покровом всю українську землю, тож наші українські козаки весело святкують це свято, співають, танцюють, навіть, якщо мандрують чи подорожують. Тож дамо сьогодні слово і нашим маленьким козачатам себе показати:

Хлопчик 1

В нас – веселі козачата
Люблять дуже мандрувати

Вороги нам не страшні

Козаки ми ось такі.

Хлопчик 2

В подорожусі ми вирушаємо,

Хай лиш музика весела нам грає.

(Діти стають у коло, шеренга дівчаток приєднується до хлопчиків і замикає коло).

Дівчинка 1

Разом всі ми дружно помандруємо,

Бо під музику ми весело крокуємо.

(Крокують під марш). Трек 8.

Хлопчик 3

Коли ворог буде утікати,

Зможемо ми швидко наздогнати.

(Біг по колу). Трек 9.

Дівчинка 2

Ну-мо, друзі, ви не відставайте.

Через перешкоди всі стрибайте.

(Під відповідну музику діти відтворюють стрибки вперед) Трек 10.

Хлопчик 4

Ворог може і капкани підкладати,

Тож, учімося всі переступати.

(Ідуть, роблячи великі кроки вперед). Трек 11.

Дівчинка 3

Далі ми йдемо, не обертаємось

І усі у лісі зупиняємось.

Хоч зайшли ми у дрімучі хащі,

Та не боїмося ми нізачо.

(під музику діти ідуть вперед і ніби розгортають руками гілки дерев).

Трек 12.

Ведуча

Наші мужні, сильні козачата,

Просимо вас силу показати,

Бо без сили ворог нас здолає

Хто сильніший – той перемагає.

Рухлива гра «Хто сильніший». Трек 13.

(Опис гри: Хлопчики стають на маленькій лаві і намагаються зіштовхнути один одного з лави, можна в руки взяти палиці чи булаву і ними зіштовхувати один одного).

Ведуча

Наші діти молодці, найсильніші силачі,

Як же нам та й не радіти

В нас ростуть сміливі діти.

Бо любов до Батьківщини,

Є у кожної дитини.

Про Україну діти дбають

І в прислів'ях про це знають.

Виходять діти на прислів'я.

1.Наша слава – Українська держава.

2.Україна мати – за неї треба головою стояти.

3.За народ і волю – віддамо життя і долю.

4. За рідний край – життя віддай.

5.Вірно жити – Вітчизні служити.

Ведуча

Хочемо, щоб усі діти

Жили мирно в цілім світі,

Щоб раділи сонцю, квітам,

Щоб уміли все цінити.

Гімн дитячий заспіваємо,

Україну – величаємо!

Дитячий гімн України(На мотив

Гімну України) Трек 14

Ведуча

Сьогодні всі славні були козаки

В майбутньому справжні для всіх вояки.

Бо лише у нас, на святій Україні

Ростуть такі діти хоробрі й сміливі

Зростають здорові, зростають щасливі

На радість для нас і усієї України!!!

Наталія ПАШИНСЬКА,
інструктор з фізичної культури закладу
дошкільної освіти №1 «Пізнайко»
Славутської міської ради

ІГРИ ПАТРІОТІВ

(СПОРТИВНЕ СВЯТО ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Мета: удосконалювати у дітей вміння та навички щодо правильного виконання рухів; розвивати у дітей рухові якості: увагу, спритність, гнучкість, сміливість, кмітливість, поліпшувати орієнтацію в просторі та відчуття рівноваги.

Виховувати любов до Батьківщини та її історії, почуття патріотизму, виявити здібності дітей до патріотичних ігор та зацікавити їх; виховувати вольові якості, розвивати прагнення до перемоги і впевненість у своїх силах, учити не тільки відчувати радість від власних перемог, але й переживати за товаришів; розвивати почуття віри і правди.

Обладнання: «коні» - 2 шт., обручі – 2шт., відра – 2шт., драбини – 2 шт., горіхи, м'ячі-футболи – 2 шт., медичні аптечки – 2 шт., лави – 2 шт., дуги – 2шт., ребристі дошки – 2шт., тунелі – 2шт., шаблі – 2 шт., шапки -2 шт., канат – 1 шт., жовто-блакитні сердечка, медалі для нагородження.

Хід свята

Вхід дітей до спортивного залу під музику Б. Керичок «Хортинг». Шикуння в шеренгу.

1-ша дитина

На білому світі є різні країни,
А в них і ліси і лани.

Та тільки одна на землі Україна,
А ми її дочки й сини.

2-га дитина

Усюди є небо і зорі скрізь сяють,
І квіти усюди ростуть...

Та тільки одну Батьківщину я маю,
Її Україною звать.

3-тя дитина

Моя Україно, тебе я кохаю,
Тут мій дім, тут друзі живуть.

Тут мовою рідною пісня лунає,
І мальви по селах цвітуть.

4-та дитина

Ми всі діти українські,

Український славний рід.

Дбаймо, щоб про нас маленьких

Добра слава йшла у світ!

5- дитина

Ми маленькі українці,
Хлопці і дівчата
Хоч слабі у нас ще руки,
Та душа завзята.

6-та дитина

Хто ширих, вірних друзів має,
Той завжди перемагає!

Тож пам'ятайте це завжди

І в іграх патріотів дружбу збережіть!

Ведуча. Доброго дня, учасники свята, гості. Сьогодні ви присутні на спортивному святі «Ігри патріотів». Незалежно від того, що ми ще малі ми, вже готуємось стати спритними та сильними. Загартовуємось, вчимося організованості, пильності, хоробрості, витривалості. Адже, коли підростемо, станемо справжніми захисниками рідної землі. І саме сьогодні наші дошкільнята покажуть свої вміння та здібності, позмагаються в силі та спритності, винахідливості, кмітливості і просто порозважаються. А зараз рівняння на прапор.

Звучить гімн України.

В іграх патріотів беруть участь дві команди: команда «Українські леви» та команда «Українські вершники».

Представлення команд.

Девіз команди «Українські леви»:

Жовтий колір – це поля,
Це пшениця золота!
Жовте сонечко у небі,
А блакитний колір неба!

Девіз команди «Українські вершники»

Синій колір – море й річка,
У вінку блакитна стрічка.
Сині очі мають діти,
І блакитні в полі квіти!

Ведуча. Надається слово інструктору з фізкультури.

Інструктор з фізкультури. Я обіцяю, що на Іграх патріотів виконуватиму обов'язки чесно, шануючи і дотримуючись правил, за якими вони проводяться. Девіз змагань: «Головне не перемога, а участь!». Шановні учасники ігор патріотів ми з вами тренувались, мужніли, зміцнювали свої сили, гартували дух і були справжніми патріотами своєї маленької держави в дитячому садку. Тож сьогодні настав час продемонструвати все це для нас. За кожне завдання команда, яка переможе в естафеті, отримає жовто-блакитне сердечко. Переможе той, чия команда збере більше сердець. Сигнал про початок і кінець змагань ви отримуватимете за свистком.

1.ЕСТАФЕТА – «Велика стіна»

Правила естафети: Діти вишиковуються командами напроти гімнастичної стінки. На гімнастичній стінці вгорі прикріплені відерця. В одному відрі горіхи за кількістю дітей, а друге пусте. За сигналом діти повинні добігти до стінки, залізти на неї і перекласти 1 горіх з повного відерця в пусте. Хто перший перекладе

горішки, той і виграв. Визначення переможця. Нагородження сердечком.

2.ЕСТАФЕТА

«Допоможи товаришу»

Правила естафети: Завдання виконується в парах. Учасники допомагають один одному подолати зазначену відстань, переступаючи по дерев'яних шаблинах. Визначення переможця. Нагородження сердечком.

Танець старшої групи. Н.Май «Квітуча Україна»

3. ЕСТАФЕТА – «Веселі стрибунки»

Правила естафети: Діти вишиковуються командами біля м'ячів-футболів. За сигналом діти стрибають по доріжці на м'ячеві. Хто перший закінчить стрибати, той і виграв. Визначення переможця. Нагородження сердечком.

4. ЕСТАФЕТА – «Чия команда швидше пройде коридор»

Правила естафети: Діти шикуються командами перед коридорами (лава, дуга, обручі, ребриста дошка, тунель). За сигналом діти повинні пройти коридор. Хто перший пройде коридор, той і виграв. Визначення переможців. Нагородження сердечком.

Вікторина для вболівальників:

- 1.Як називається наша Батьківщина?
- 2.Яка столиця нашої країни?
- 3.Які символи нашої держави?
- 4.Які гори є в Україні?
- 5.Які річки є в Україні?

5.ЕСТАФЕТА для хлопчиків «Збий шапку».

Правила естафети: хлопчики шикуються командами.

За сигналом треба проскакати «змійкою» між кеглями на дерев'яному коні до стійки; начепити на шаблю шапку і, тримаючи її так, повернутися назад; передати шапку іншому гравцеві. Той так само дістається стійки, чіпляє шапку та повертається до гурту, передаючи естафету далі. Пісня «Їхали козаки із Дону додому». Визначення переможця. Нагородження сердечком.

6.ЕСТАФЕТА–«Перетягування

каната». Правила естафети: Діти шикуються командами біля канату. За сигналом діти перетягують канат. Виграє та команда, яка перетягне канат. Визначення переможця. Нагородження сердечком.

Ведуча. На Іграх патріотів ви продемонстрували силу, спритність, кмітливість. Ми переконались, що ви діти веселі, дотепні, сміливі, на всі витівки гаразд і понад усе любите свій дитячий садок і свою Батьківщину.

Визначення переможців.Нагородження Ведуча.

Щоб традиції українського народу
Множились від роду і до роду,
Йдіть до долі, сильним, твердим кроком
В щасті і здоров'ї рік за роком!
Звучить пісня «Ой у лузі червона
калина».

Тетяна ГУЦАЛЮК,
учитель початкових класів
Славутської гімназії №5
Славутської міської ради

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДАВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НУШ

Анотація. У статті популяризуються форми роботи на уроках читання в початкових класах, які сприяють формуванню національно-патріотичного виховання здобувачів освіти. Розкриваються підходи до ціннісного виховання: національно-патріотичний аспект під час гри «Паспорт літературного героя».

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, стратегія, читання, паспорт літературного героя, гостинність, винахідливість.

*«...нині, як ніколи,
потрібні нові підходи
і нові шляхи до виховання
патріотизму як почуття і
як базової якості особистості.»*

**Концепція
національно-патріотичного
виховання**

Національно-патріотичний аспект виховання молодших школярів є важливою ланкою не тільки виховного, а й освітнього процесу НУШ. Твори, які розглядаються на

на уроках літературного читання, позакласного читання мають вплив на формування світогляду учнів, сприяють вихованню національно-свідомої особистості.

У завданнях для реалізації Стратегії розвитку читання на 2023 - 2032 роки «Читання як життєва стратегія» чітко вказано на «...посилення ролі читання в розвитку критичного та креативного мислення здобувачів освіти...» [2]. Адже навчати дітей аналізувати, критично мислити, робити висновки із побаченого, почутого, прочитаного-один із пріоритетів національно-патріотичного виховання. Тому що «головною домінантою національно-патріотичного виховання молоді, є формування у особистості ціннісного ставлення до навколишньої дійсності, самої себе, активної за формою та моральної, за змістом, життєвої позиції» [3]. Уроки читання якнайкраще покликані формувати важливі моральні цінності, які визначають патріотичну

поведінку особистості: гідність, свободу, незалежність, совість, справедливість, чесність, правдивість, гостинність, рівність, повагу, толерантність, відповідальність та інші.

Залучення учнів до гри «Паспорт літературного героя», яка входить до технології розвитку творчої особистості, сприяє формуванню вміння аналізувати, робити висновки (мислити критично), визначати головне, класифікувати та виконувати інші розумові операції. Для прикладу візьмемо роботу в 2 класі над віршем Юрка Бедрика «Чай». На перший погляд, твір який немає нічого спільного з національно-патріотичним вихованням. Але...

Паспорт літературного героя

ім'я	Чай
автор	Юрко Бедрик
прописка	вірш «Чай»
де живе	у чайній кружці
особисті якості	гостинність
заповітне бажання	мати можливість всіх пригостити
цікаво знати	Легенда свідчить, що чай був винайдений в 2737 році до нашої ери, коли другий імператор Китаю Шень Нинг випадково впустив чайне листя в окріп. Перші згадки про чай в Україні з'являються в рукописах XVII-XVIII століть.

Визначаючи особисті якості героя, діти приходять до висновку, що це гостинність. А заповітне бажання

- можливість всіх пригостити. Після цього розповідаю учням, що традиційна гостинність українців є визначальною рисою національного характеру. У ній розкриваються привітність, щирість нашого народу. Вчений - етнограф Я. Головацький відзначає звичай почастувати гостя, як одну з головних ознак гостинності «тутешнього українця» [4]. Далі проводжу паралель із подіями сьогодення. Як під час російської агресії українці широко приймали, допомагали і допомагають тим, хто змушений покинути свої домівки. Я впевнена, що коли ми надамо можливість другокласникам поділитися історіями досвіду своїх родин, то уроку буде замало.

Створюючи паспорт літературного героя казки І Андрусяка «Третій сніг», учні відмітили, що їжак Петро був дуже винахідливим. А бажання спокійно жити в своєму будиночку, щоб його ніхто не чіпав, є нормальним.

Паспорт літературного героя

ім'я	їжак Петро
автор	І. Андрусяк
прописка	казка «Третій сніг»
де живе	в заростях терену
особисті якості	винахідливість
заповітне бажання	спокійно жити в своєму будиночку
цікаво знати	Коли температура повітря опускається до +6, їжаки проти своєї волі починають засинати — організм йде в сплячку. Якщо це станеться, коли тваринка ще не облаштувала собі житло, він швидше

за все, засне прямо на місці. В українській народній творчості їжак - символ мудрості і довголіття.

Після роботи над змістом казки, після створення паспорта, я знову підводжу дітей до того, що риси національного характеру українців формувалися протягом тисячоліть. І одна з них – винахідливість. Другокласники пригадали героїв українських народних казок, які завдяки цій рисі змогли досягти певного результату. На прикладах козацтва показала, що значною перевагою над ворогом була їхня винахідливість й хитрість. Практично завжди їм вдавалося застати ворога зненацька, тому що вміли непомітно підкрастися до нього. Це додавало шансів здобути перемогу. Познайомила дітей з козацьким човном чайкою, який міг з'явитись з морських глибин. Ворог ніяк не міг зрозуміти, як це можливо. На цих прикладах й прикладах героїзму наших воїнів ми бачимо, коли українцю доводиться взяти у руки зброю – він демонструє не тільки рішучість, незламність, героїзм, а й винахідливість.

Бажання спокійно жити в своїй домівці, а значить і країні - це щастя. Точкою опори в цей час є наші захисники, які зараз виборють наше право на незалежність, мир та спокій в нашій державі.

Різдвяна історія І. Малковича «Золотий павучок» має великий потенціал з точки зору ціннісного виховання. Сьогодні ця історія близька багатьом нашим дітям. Дітям,

які, на превеликий жаль, чекали або, на щастя, чекають повернення своїх рідних із страшної війни.

Паспорт літературного героя

ім'я	Павучок
автор	І.Малкович
прописка	різдвяна історія «Золотий павучок»
де живе	на вершечку ялинки
особисті якості	співчуття, доброзичливість
заповітне бажання	щоб всі діти були щасливі

цікаво знати В основному павуки мають 8 очей різних розмірів, але у деяких видів буває і 12, і 4 або просто по 2 ока. Не дивлячись на таку велику кількість органів зору, павукоподібні дуже погано бачать. В Україні живе понад сотня різновидів павуків.

Працюючи над заповітним бажанням павучка, кожна дитина озвучила своє бажання, свою мрію – перемога України у війні та мир на наших землях!

Таким чином, уроки читання - прекрасне підґрунтя для ціннісного виховання. Твори, з якими ми працюємо, є ефективним засобом національно-патріотичного виховання здобувачів освіти НУШ. Саме в молодшому шкільному віці значної ролі набувають оцінка й самооцінка дій та вчинків. Тому важливо розвивати у дітей вміння аналізувати, критично мислити.

Залучаючи учнів до гри, завжди є можливість знайти те зернятко, яке дасть пагінець у формуванні української ідентичності, гордості за свою землю, народ, Батьківщину.

Вікторія НОСКО, учитель початкових класів Славутської гімназії №5 Славутської міської ради

ВІЙНА ОЧИМА ДІТЕЙ

Україна на сучасному етапі переживає складні часи. Події, які відбуваються у нашій країні, переконливо доводять необхідність здійснення національно-патріотичного виховання підростаючого покоління. У початкових класах закладається основа національної свідомості учнів, любов до рідної землі, батьківщини, виховується патріотична гордість за минуле і сучасне України, любов до рідної мови, формується духовно розвинена, творча, працелюбна особистість. Національно-патріотичне виховання учнів початкових класів здійснюється у процесі навчально-пізнавальної діяльності та розвитку соціальної і громадянської компетентності.

У початкових класах соціальна і громадянська компетентності є ключовими міждисциплінарними та інтегруються через усі освітні галузі і спрямовуються на соціалізацію особистості, набуття громадянських якостей, дотримання соціальних норм

і правил.

Патріотичне виховання молодших школярів здійснюється на уроках української мови через реалізацію соціально-культурної змістової лінії. У першу чергу, необхідно звертати увагу учнів на багатство і милозвучність української мови, захоплювати дітей її красою, пробуджувати любов до рідного слова, прагнення вивчати українську мову. Також слід пояснювати значення української мови для становлення незалежної самостійної держави України. Наприклад: при вивченні правила про вживання великої літери у власних назвах я зосереджую увагу учнів на тому, що назву нашої країни ми записуємо з великої літери. Після того як ми записали назву нашої країни, ми можемо дібрати синоніми, або ж скласти асоціативний куш до слова “Україна”. На уроках розвитку зв’язного мовлення, ми з дітками складаємо та записуємо різноманітні твори, останній твір був написаний на тему “Мій чотирилапий герой”. У цьому творі діти дуже красиво висвітлили образ пса-сапера Патрона.

На уроках читання за допомогою

віршів та оповідань діти збагачували свої знання про державні символи нашої країни. Також складали власні твори, добирали прислів'я та приказки про народні символи нашої неньки країни України. Наприклад: есе “Мое ставлення до державних символів”, сенкан “Вишиванка”. Виготовляли лепбук “Калинова мова”.

На уроках математики ми розвиваємо громадянську компетентність за допомогою задач, цікавих вправ, логічних завдань. Наприклад: “У саду посадили 28 кущів мальви, а чорнобривців - у 7 разів менше. Наскільки більше посадили кущів мальви, ніж кущів чорнобривців?”

“Одна вишивальниця вишиває за 6 годин 48 вишиванок, її учениця за 4 години 32 вишиванки. Скільки вишиванок вони вишиють разом за 1 годину?”

На уроках Я досліджую світ, спрямовую на соціалізацію особистості. Також залучаю дітей до створення різноманітних проєктів, лепбуків. Наприклад: проєкт “Збережемо природу України”, лепбук “Рослинний світ України”, лепбук “Тваринний світ України”. Учні відгадують загадки, розв'язують кросворди, виконують творчі завдання.

На уроках образотворчого мистецтва, разом з дітками за допомогою фарб, кольорових олівців, фломастерів та альбому створюємо різноманітні патріотичні малюнки.

Таким чином разом з дітками висловлюємо свою подяку для ЗСУ за спокій та мирне небо!

За допомогою козацьких розваг, різноманітних спортивних естафет на уроках фізичної культури виховуємо справжніх козачат, майбутніх захисників нашої батьківщини.

Під час позакласної роботи учні брали участь у такому заході “День козацтва України”, де дізналися, хто такі козаки, ознайомилися з козацькими традиціями, та хто ж насправді був покровителем козаків. На підведення підсумків діти створили власноруч виставку малюнків. До дня Соборності у класі було проведено квест-гру “Одна єдина Соборна Україна”. Під час квесту учні працювали над кросвордом, сенканом, готували повідомлення про відомих українців. І таким чином збагатили свої знання про єдину соборну незалежну Україну.

Під час повітряної тривоги, щоб відволікти дітей в укритті, разом граємо в різноманітні ігри, наприклад: “Міста України”, “Сім чудес України”. Також співаємо українську пісню “Ой у лузі червона калина”...Отже, саме на вчителя покладається велична місія навчання, розвитку і, що найважливіше, виховання дітей. Кожен педагог має демонструвати власними вчинками та плекати в учнів любов як до свого рідного краю, так і до всієї України.

Інна СМОЛІЙ, вчитель початкових класів
Славутської гімназії №5
Славутської міської ради

НАЦІОНАЛЬНО - ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ціннісне виховання є невід'ємною частиною освіти та розвитку молодших школярів. Під час цього етапу їхнього життя важливо надавати дітям засоби для розуміння моральних цінностей, розвивати в них етичні навички та сприяти формуванню особистісного розвитку. У цій статті розглянемо основні аспекти ціннісного виховання молодших школярів.

Ключові слова: Національна ідентичність, національно-патріотичне виховання, напрямки роботи.

Ніхто нам не збудує держави,
коли ми її самі не збудуємо,
і ніхто з нас не зробить нації,
коли ми самі нацією
не схочемо бути.

В. Липинський

Слова історика і політичного діяча В'ячеслава Липинського сьогодні звучать як ніколи актуально. Національна ідентичність українців – це наші відчуття незалежності саме до цієї нації. І на весь

світ гордо лунають слова – ми Українці! Ідентичність ніколи не є завершеною. Тому національно-патріотичне виховання є важливою складовою формування і становлення підростаючого покоління як українців. Важливим аспектом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, нації, держави, Батьківщини.

Ми можемо спостерігати як зростає нове покоління, яке, на відміну від нас, сприймає навколишню дійсність з більшою цікавістю. Тому поняття про патріотизм, про почуття громадянства, про те, що кожна людина відповідальна не лише за себе, а є членом суспільства і має знати свої права і обов'язки, потрібно закладати з дитинства. Шкільний період характеризується найбільшою здатністю до навчання,

силою і глибиною вражень, податливістю педагогічним впливам.

Ідея національно-патріотичного виховання дітей також полягає в активній участі у громадсько-політичному житті країни, поваги до прав людини, повазі до національних символів, верховенстві права, толерантного ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, готовності до природоохоронної діяльності, а також до готовності захищати суверенітет і територіальну цілісність України, регіональних та національно-мовних особливостей. Отже, все, що засвоєно в шкільному періоді - знання, способи поведінки, навички, що складаються, риси характеру виявляються особливо міцними і є міцним початком подальшого розвитку особистості.

Один з найефективніших методів ціннісного виховання - це виховання на прикладі. Вчителі, батьки та інші дорослі повинні бути прикладом для молодших школярів у сфері моральних цінностей. Самі дорослі мають демонструвати доброту, чесність, толерантність та інші моральні якості. Це допомагає дітям відчувати, які цінності важливі в суспільстві та в їхньому житті.

Така форма виховної роботи з учнями початкових класів є надзвичайно ефективною та актуальною, зважаючи на те, що Україна знаходиться в умовах військового стану.

Щоб втілити дане бачення, працюю за напрямками:

- Щоб мати Україну - треба бути українцем.
- Перлина душі - твоя мова та слово.
- Мереживо традицій та звичаїв українського народу.
- Хто пам'ятає, той перемагає.
- Герої сучасності.
- Доброта проростає добрими справами.
- Чисте довкілля - чисте сумління.
- Безпека життя.
- З козаків візьмемо приклад.

З метою формування відчуття гордості від приналежності до української нації, почуття особистої відповідальності за долю держави та українського народу, з учнями класу працюємо за напрямом «Щоб мати Україну – треба бути українцем».

Жваво пройшла година спілкування до Дня Соборності України. Стало традицією проведення щорічної акції «Живий ланцюг» спільно з іншими класами. З нагоди відзначення Дня Єднання активно та пізнавально пройшов квест із завданнями – головоломками, qr-кодами та зі словами на вустах: «Ми є. І будем ми! Й Вітчизна наша з нами».

З патріотичною відповідальністю діти віднесли до відзначення Дня Добровольця. Вони захопливо слухали історії про те, як люди різних професій за покликом серця стали на захист незалежності нашої держави і гідно боронять Україну

разом з усіма бійцями наших сил оборони та безпеки.

З метою поглиблення знань учнів про Європу, формування європейського світогляду, сприяння поширенню знань про Європейський Союз з учнями була, до Дня Європи, проведена віртуальна подорож «Україна в Європі, Європа в Україні».

У напрямку «Перлина душі – твоя мова і слово», до Дня української писемності та мови, був проведений захід - мовний диспут «Мова – це серце народу». До Шевченківських днів - конкурс виразного читання «Мова зникає не тому, що її не вчать інші, а тому, що нею не говорять ті, хто її знає».

Основною метою напряму роботи «Мереживо традицій та звичаїв українського народу» є: розширювати коло знань про звичаї і обряди українського народу, розвивати творчі здібності, позитивні риси характеру учнів, виховувати повагу і прищеплювати любов до народних традицій звичаїв, рідної землі.

Учні взяли участь у інтелектуальній грі «Звичаї та традиції українського народу». До Дня вишиванки школярі стали учасниками загальношкільної акції «Україна вишивана». До Дня української хустки проводилась віртуальна подорож «Хустка – долі берегиня». Під гаслом: «Ніколи не минеться мода на хустки».

Працюючи в напрямку «Хто пам'ятає – той перемагає», учні знайомляться з трагічними сторінками історії держави. Тому був проведений урок пам'яті «ЗЕРНЯТКО НАДІЇ», долучилися до акції «Скорботна свічка пам'яті», урок

мужності «Фортеця Бахмут», який розпочався словами: «Слава Україні! Героям Слава!». Учні пишаються, що вони навчаються у школі, в якій навчалися наші теперішні захисники.

Організували дружній фітбек з дітьми Донеччини. Подарували їм книги українських письменників. Взяли участь у акції «Лист солдату». До Міжнародного дня людей з інвалідністю був проведений урок Доброти на тему: «Добро лікує душу». А після уроку до Дня гендерної рівності школярі усвідомили, що «Всі ми - різні, всі ми – однакові».

Працюючи в напрямку «Чисте довкілля-чисте сумління», учні розуміють, що доля природи - наша доля, і ми повинні зробити все для того, щоб допомогти їй. Діти залюбки брали участь в екологічному проєкті «Посади дерево», акції «Чисте довкілля», «Дзвени струмочок». Використовуючи метод ресайклінгу, учні на прикладі показували, як можна хоча б трохи зменшити кількість сміття на Землі. Разом з усім класом долучилась до акції «Waste sorting», «Купи смаколика лапохвостому», «Годівничка».

Напрямок «Безпека життя» вчить учнів жити під гаслом: «Будь обачним!», відповідально ставиться до усіх правил поведінки. Часто запрошуємо на дискусії представників громадського порядку з Ювенальної превенції Славутчини. Відбулися практичні зустрічі з представником ДСНС.

Сьогодні гостро постає питання здоров'я молодого покоління. Однією із головних компетенцій є здоров'язбережувальна.

Виконуючи роботу напрямку «З козаків візьмемо приклад», школярі розуміють, що козаки були міцні завдяки дбайливому ставленню до свого життя і здоров'я. Нащадки козаків дотримуються правил дбайливого ставлення до життя та здоров'я.

Ціннісне виховання молодших школярів з національно-патріотичним аспектом важливе для створення покоління громадян, які розуміють свою роль у власній країні та готові приносити користь суспільству. Україна з її багатою

культурною спадщиною та складною історією надає унікальну можливість для молодших школярів навчитися цінувати національну спадщину та бути патріотами своєї країни.

Патріотизм, гідність та моральні цінності є основними принципами, яким молодше покоління повинно навчатися в школі. Ці цінності визначають спосіб мислення та поведінку дітей та стають фундаментом для їхнього подальшого життя.

Оксана ЦИКАЛЮК,
вчитель початкових класів
Славутської гімназії №5
Славутської міської ради

РОБОТА З ДІТЬМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Війна. Це страшне слово несе в собі страх, сльози, ріки крові, понівечені долі людей. Наше покоління його чуло з вуст ветеранів Другої світової війни, від вчителів під час уроків історії. А також

я час від часу згадую розповідь свого дідуся, який розповідав, як юнаком дізнався, що через село залізничною колією буде проходити ешелон зі зброєю ворога і разом з товаришем допомогли

партизанам підірвати залізничний міст. Нищили ворога, як тільки могли. А в сімнадцять років потрапив у концтабір, але залишився живим. Слухаючи його розповідь, я і не могла собі уявити, що наші діти будуть знати гідне слово війна.

Але 24 лютого 2022 року вмить докорінно змінило життя кожного українця. Одні прокинулися від гучних вибухів, інші - під звуки сирени, були й такі, яких розбудили рідні, щоб швидко збиратися й тікати від артилерії ворога, рятуючи життя. Усі мали плани, мрії, сподівання... Все зникло в одну мить.

Дитячий плач, сльози, покалічені долі, сирітство. Кожен усвідомив, що повинен стати на захист рідної землі, боротися за незалежність України, волю, майбутнє дітей. Чоловіки взяли до рук зброю, жінки стали волонтерами, медичним персоналом.

А діти, наші діти! Мабуть, не кожен усвідомлює, які психічні розлади вони мають у такому юному віці. Які картинки постають у їхній уяві, як вони реагують на сирени, як змінився їх словниковий запас? «Шахіди, байрактари, хаймерси, джевеліни».

Я, як вчитель початкових класів, під час уроку образотворчого мистецтва дала дітям завдання намалювати малюнок на тему: «Війна очима дітей», щоб краще зрозуміти їх внутрішній світ і надалі будувати роботу з ними. Крім того, щоб усвідомити, кому потрібна допомога психолога, а кому індивідуально приділити увагу.

Так, як я працюю з маленькими дітьми, то не акцентую їх увагу на слові війна, але при вивченні розділу з літературного читання «Символи нашої держави» сприяю усвідомленню дітей, що вони є громадянами України, виховую патріотичні почуття, повагу до символів Української держави.

Під час вивчення розділу «Сторінками історії» проводжу порівняльну характеристику між минулим і сучасним. Як козаки боролися за незалежність України і теж саме на даний час роблять наші мужні воїни, чийсь татусі, дідусі, брати...

Також добираємо прикметники до слова воїн, спільнокореневі слова, синоніми. Часто створюємо ланцюжок антонімів до слова ворог, смерть,...

На уроках «Дизайн та технології» виготовляємо листівки для ЗСУ, пишемо листи з побажаннями швидкої перемоги. Створюємо аплікації «Голуб миру».

Під час повітряної тривоги в укритті співаємо українські пісні, гімн України. Граємо різноманітні ігри, щоб у дитячих очах було менше смутку.

Нічого не буває вічного, ми всі чекаємо та віримо у наші ЗСУ та у перемогу. Вона обов'язково буде, але ніхто не поверне дитині батька, жінці чоловіка, матері сина... Ще довгий час буде відлуння війни у дитячій психіці. Не одне покоління буде боротися із наслідками страшного жаху.

Ганна МАРТИНЮК, учитель
початкових класів
Славутської гімназії № 5
Славутської міської ради

ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОЄКТ «НАРОДУ ВІРНІ СИНІ»

Планування проєкту

1. Вшанування українського козацтва.
 2. Вшанування захисників і захисниць України.
 3. Виховуємо справжніх патріотів України.
 4. Виготовлення янгола-охоронця.
 5. Групова робота, з виготовлення «окопної свічки».
 6. Колективна робота. Батьківська допомога.
 7. Допомога батьків та учнів класу ЗСУ.
 8. Акція «Смілива гривня», монетки збираємо – ЗСУ допомагаємо.
- 1 жовтня - День українського козацтва, День захисників і захисниць України і свято Покрови.

Сьогодні вимагає від українців

відродження українського козацтва, бо це і відродження України.

З кожним днем зростає зацікавлення багатьох людей до нашої історії. Знання свого родоводу, історичних та культурних надбань предків необхідні не лише для піднесення національної гідності, а й для використання кращих традицій у сучасному житті. Тому було проведено свято «Ми – веселі козачата», під час якого діти продемонстрували своє зацікавлення та повагу до національних традицій та історії України.

Одягнуті у вишиванки, маленькі учасники заходу декламували вірші про величність та героїзм козаків. Щоб ще більше зануритися у атмосферу минулих часів, вони спільно заспівали пісню "Ми веселі козачата", яка вражала своєю енергією та патріотизмом.

Цей захід став не лише чудовою можливістю для дітей весело провести час, але й важливим кроком у формуванні в них національної свідомості та патріотичних почуттів. Він нагадав присутнім про нашу славу історію, про те, що кожен з нас може бути справжнім козаком у своїй душі та пишатись своєю Батьківщиною.

1 жовтня - це День захисників і захисниць України, свято, коли згадуємо і вшановуємо тих, хто стоїть на захисті нашої країни. Завдяки їхній мужності та жертвовності наша Батьківщина залишається незалежною, сильною і могутньою. Вони - наша гордість і опора, а їхні вчинки надихають нас на великі справи.

Але мужність не приходить сама по собі - вона потребує підготовки та виховання. Тому вже зі школи важливо виховувати в дітях почуття патріотизму, національної гідності та готовності служити своїй країні. Це не лише наш обов'язок перед минулими і прийдешніми поколіннями, але й заповідь майбутнього нашої держави. Тому в рамках проекту учні разом з вчителем виготовляли ангелів-охоронців та малювали малюнки для наших захисників.

А спільне виконання Гімну України та народної пісні "Ой, у лузі, червона калина» стало символом національної єдності та гордості за український народ. Продовженням цього проекту стало проведення уроків дизайну та технологій, під час яких діти разом з батьками виготовляли "окопні свічки" - символи тепла та надії для воїнів, які знаходяться на передовій.

Маленькі рученята згортали міцно картонні «равлики», щоб створити

свою, найяскравішу свічку. Коли робота підійшла до завершення, виготовлені «окопні свічки» діти передали волонтерам. Тепер свічки будуть зігрівати серце наших воїнів та наближатимуть ПЕРЕМОГУ.

Крім того, учні зібрали кошти у рамках акції "Смілива гривня", збираючи монети, які будуть використані на підтримку Збройних Сил України. Виявлення активної громадянської позиції та прагнення допомогти тим, хто захищає нашу країну, стало важливим етапом у вихованні патріотичних цінностей серед молодого покоління.

Підсумовуючи, можемо сказати, що учні виявили високий рівень відданості своїй країні та готовність допомагати тим, хто стоїть на захисті України. Їхня ініціатива та наполегливість в здійсненні благородних справ є чудовим прикладом для наслідування.

Юлія ПАНАСЮК, вихователь
закладу дошкільної освіти №4
«Сонечко» Славутської міської ради

ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО – ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ ЧЕРЕЗ ХУДОЖНЄ СЛОВО

Бути патріотом - означає любити материнську мову, свій дім, батьків і усіх людей, природу рідного краю, звичаї, шанувати традиції народу, прагнути не лише зберігати духовні скарби народу, а й примножувати їх. Саме ці проблеми і є визначальними у громадському вихованні дітей дошкільного віку. Патріотизм - це, образно кажучи, сплав почуття й думки, осягнення святині – Батьківщини - не тільки розумом, а й передусім серцем...

ВІРШІ ПРО УКРАЇНУ

Україно моя мила,
Ти моя рідненька,
Я тебе так широко люблю,
Хоч я ще маленька.

(І. Блажкевич)

Хто ти, хлопчику маленький?
Син я України - неньки!
Українцем я звуся
Й тою назвою горджуся.

(Ю. Шкрумеляк)

Хоч малий я, невеликий,
Зате добре знаю,
Що край рідний – Україна,
Я тебе кохаю

(П. Тичина)

Красивий, щедрий, рідний край
І мова наша солов'їна
Люби, шануй, оберігай
Усе, що зветься Україна

(П. Воронько)

УСЕ МОЄ, ВСЕ ЗВЕТЬСЯ УКРАЇНА

Буває, часом спіпну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, –
оці степи, це небо, ці ліси, усе так
гарно, чисто, незрадливо,
усе як є – дорога, явори,
усе моє, все зветься – Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.
(Л. Костенко)

РІДНЕ

Україна – рідний край,
Рідне поле, зелен гай,
Рідне місто й рідна хата,
Рідне небо й рідна мати.
(Я. Скидан)

ВСЯ МОЯ РОДИНА

Мати, мова, батьківщина –
ось і вся моя родина.
Батьківщина, мати, мова –
три цілющих вічних слова.
Батьківщина, мова, мати –
нас повік не роз'єднати.
(М. Сингаївський)

БАТЬКІВЩИНА

Моя рідна Батьківщина
Має назву Україна.
В мене й нація своя –
Українець в мамі я.
Українець в мамі я.
Є у мене й рідна мова,
Де вкраїнське кожне слово.
(О. Довгий)

УКРАЇНІ

Наша Україно! Ми — твоя надія,
Ми — твоє майбутнє й заповітні
мрії.
Будемо зростати, будемо мужніти,
На твоїх просторах жити і
трудитись.
Щоб завжди цвіла ти вільна і єдина,
Синьоока ненько — рідна Україно!
(Н. Книшова)

СЛОВО НЕЗАБУТНЄ

Україна! Слово незабутнє.
Ти моє минуле — славна Русь.
Ти моє сьогодні і майбутнє,
Бо твоїм я іменем зовусь!
(Ігор Січовик)

РІДНИЙ КРАЙ

Красивий, щедрий рідний край
І мова наша солов'їна.
Люби, шануй, оберігай
Усе, що зветься Україна.
(Ігор Січовик)

ДОБРИЙ ДЕНЬ, УКРАЇНО МОЯ!

Струмок серед гаю, як стрічечка.
На квітці метелик, мов свічечка.
Хвилюють, малюють, квітують поля
Добрідень тобі, Україно моя!
(П. Тичина)

ТЕКСТИ КОЛИСКОВИХ ПІСЕНЬ

Котику сіренький, котику біленький
Котику сіренький, котику біленький,
Котку волохатий, не ходи по хаті.
Не ходи по хаті, не буди дитяти –
Дитя буде спати, котик воркотати.

Котику-муркотику,
не ходи по дворику,
не буди дитяти,
Доня буде спати,
котик муркотати.

Люлі, люлі спи маленька
Мама донечка рідненька.
Снів солодких ніч принесла
В небі зірочка воскресла.
Хай насняться тобі квіти
Верболозів довгі віти,
Веселкові барви літа,
Колоски пшениці й жита,
Рідний край, казкові миті
Дні коханням оповиті.
Я люблю тебе, маленька
Моя донечка рідненька.

ЗАБАВЛЯНКИ

Забавлянки - невеликі віршовані художні твори, переплетені порівняннями, метафорами, у яких майстерно поєднуються мальовничий зміст та римована форма. Забавлянки мають розвивальний вплив на дитину як розумового, так і фізичного характеру, одночасно сповнюючи дітей веселістю, доброзичливістю, ніжністю.

Цей жанр фольклору може використовуватись у будь-якому віці. Знання вихователем забавлянок і потішок допоможуть швидко налагодити контакт із дитиною, поліпшити її настрій.

«ЧУКИ, ЧУКИ, ЧУКИ, ЧОК»

Чуки, чуки, чуки, чок,
Пішли дітки в таночок,
Пішли дітки в таночок,
Донька збила каблучок.
— Прибий татку, каблучок,
Бо я хочу в таночок.

(Лідія Компанієць)

«ОЙ ЧУК-ЧУКИ, ЧУКИ-НА»

Ой чук-чуки, чуки-на!
Наша доня чепурна.
В неї на голівці
жовті чорнобривці,
і віночок з конюшини,
і намисто із шипшини,
і листок квасольки,
наче парасолька,
і широкий лопушок,
мов зелений фартушок!
(Євген Гуцало)

«А МИ ЗВАРИМ БОРЩИКУ»

Павлику, Павлику,
Йди нарви нам шавлику,
А ми зварим борщику
В череп'янім горщику,
Добре салом затовчем,
Почастуємо борщем.
(Лідія Компанієць)

ГОРОБЧИК

Горобчику, горобчику,
Не ходи на дощику:
Буде горло боліти,
Буде лікар ходити,
Не пускатимуть в садок
До малесеньких діток.
(Меланія Павленко)

КОНИК

Ходить коник по лужку,
По зеленім бережку.
Коник сам себе пасе,
Коник гривкою трясє,
Золота вуздечка - брень!
Золота підківка — дзень!

ПІШЛА КИЦЯ ПО ВОДИЦЮ

Пішла киця по водицю
Та й упала у криницю.
Пішов котик витягати:
- Давай, кицю, лапку
Та вилізай на кладку.
Сиди, кицю, грійся
Та нікого не бійся.

ПРИКАЗКИ

Приказки й прислів'я — перлини педагогічної практики сімейного виховання багатьох поколінь у формі афоризмів. Багато приказок і прислів'їв, народних казок стали неписаними законами виховання, своєрідним моральним кодексом сім'ї, суспільства. Приклади коротких і влучних висловів можна використовувати і з метою розвитку мовлення дітей, привчаючи їх запам'ятовувати й використовувати приказки та прислів'я.

БАТЬКИ І ДІТИ

При сонечку тепло, при матері добро.
Батьків не хліб годує, а добре слово дітей.
Любо й неньці, як дитина в честі.
Хліб — батько, вода — мати.
Усе купиш... Лише тата й маму — ні.
Материн гнів, як весняний сніг: рясно
впаде та незабаром розтане.

ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Літа пливуть, як вода.
День довгий, а вік короткий.
За віком розум приходить.
Де є життя, там є надія.
Ніхто не знає, що його в житті чекає.
Які люди, таке й життя буде.
Живий про живе гадає.
Де просто, там живуть років зо сто.
Хочеш жити сам, то давай жити і
другому.
Живи так, щоб тобі було добре, а
другим ще ліпше.
Так треба у світі жити, щоб лиха не
чинити.

**Патріотизм — це переконання, що твоя країна краща
від інших тому, що саме ти в ній народився.**

Бернард Шоу